

Co je nám nejdražší?

svobodny-svet.cz/co-je-nam-nejdrazi

1. ledna 2023

Jedu večerní Plzní. Je advent. Kdysi v tuhle dobu svítla skoro všechna okna. Dnes leda občas někde probleskne světýlko nebo ojedinělý světelný řetěz.

Je draho. Šetří se. Míjím kavárny a restaurace. Je čas vánočních večírků, ale ty se oproti minulým rokům nikde moc nekonají. Ani lidé se tolik nescházejí a bujaře neslaví. Je draho. Šetří se. Nakupuji v supermarketu. V tomto období bývají nákupní centra plná. Bejvávalo. Dnes prodavačky bloumají poloprázdnými obchody a znuděně koukají do mobilů. Zisky jsou letos i navzdory inflaci menší, alespoň podle mé dcery, která už delší čas brigádničí v bižuterii a má tak srovnání. A že jsou plná některá parkoviště? Možná. Možná proto, že lidé se dnes víc dívají do výkladních skříní, než aby nakupovali. A víc než dřív přemýšlejí, než vloží zboží do košíku. Počítají mnohem víc než dřív. Je draho.

Na svých cestách senátním obvodem mluvím s normálními lidmi. Mnozí se bojí. Netopí, nesvítlí, šetří, kupují jen to nejnútnejší. Dárky letos budou praktické, hřejivé, nejspíše kombinace svetr + rum. Na venkově se krade dřevo a v lese pytláci.

Je to vidět i cítit, jak se lidé obávají a jak počítají každou korunu. A zima přichází a bude krutá. Možná ne rekordními teplotami, ale určitě rekordními sociálními dopady na životy našich domácností.

„Na Slovanech v Papírnické otevřeli kavárnu,“ říká na tramvajové zastávce jedna důchodkyně druhé. „Šla bych se tam podívat a pozvala mladé na něco sladkého, ale nemůžu si to dovolit.“ Stojím opodál, a tak – trochu nechtěně, trochu chtěně – vyslechnu celou debatu, do níž se přidávají další čekající. Jeden přestal dávat spropitné, další dal naopak psa do útulku, protože už finančně nevychází. Třetí letos v zimě poprvé nepojede na lyže. Kdo měl něco málo našetřeno, tomu inflace celoživotní úspory reálně snížila o pětinu, zálohy na elektřinu teď mají všichni několikanásobné.

Chodím po světě, dívám se a poslouchám. Možná někdy až skoro neslušně, ale divte se spisovatelce a političce, co se celoživotně zajímá o rodiny a rodinné vztahy. Vnímám všechny ty strachy, obavy, touhy a změny. Vidím, jak lidé mění své zvyky. Vím dobře, čeho se bojí. A žádná vláda, žádný slib, žádná sociální dávka nedokáže ty strachy zmenšit a lidi upokojit. A podle všeho se o to vláda ani nesnaží.

Jak ven z krize

Co s tím? Jedna věc je pravdivý popis aktuálního stavu, druhá přiznání příčin a třetí smysluplná nápravná opatření. Co je příčinou dnešní drahoty? Nábožensky fanatický boj s klimatem, systém emisních povolenek, ničivé eurodotace a podobné pitomosti. To klimatický populismus způsobil, že jsme zasypali doly, utlumili těžbu a zamilovali se do takzvaných obnovitelných zdrojů. Banky a velké firmy se pokrytecky přidaly, čímž zdražily své výrobky i služby. A chovají se, jako kdyby jim klimatické odpustky daly právo vychovávat lidi a povýšeně jim radit, co mají jíst, pít a jak se mají chovat. Mladí

klimaticko-náboženští fanatici nás poučují, že ohledně klimatu „panuje jednoznačná vědecká shoda“, což nás má umlčet a již nikdy více se neptat a nepřemýšlet. Fyzikální zákony podle nich byly tou demokratickou vědeckou shodou překonány a v budoucnu už platit nebudou.

A pak tu máme sankce, které namísto aby zasáhly samoděržaví, trestají spíše nás samotné a další evropské země. Svádět drahotu jen na válku na Ukrajině je oblíbenou výmluvou našich politiků. Co na tom, že žádné zastropování cen drahotu nesníží, podobně jako ji nesníží sankce? Před půl rokem za tuhle větu hrozilo vyloučení z dobré společnosti, ale dnes už se stále častěji objevuje i na stránkách seriózních listů, podobně jako návrhy nápravných opatření. Chytré Česko by odstoupilo od trhu s emisními povolenkami a vyvázalo by se z klimatických závazků. Zrušilo by těžební limity a obnovilo těžbu fosilních paliv. Nezvyšovalo by veřejný dluh a počet úředníků a nezřizovalo by nové zbytečné instituce, a to ani když na nich na trvá Velká Evropská Matka. Oprášilo by staré dobré zákony fyziky a chemie a o vědě by nehlasovalo na klimatických konferencích. Přestalo by svým občanům lhát a přestalo by lhát i samo sobě. Jenomže když politici současní i předchozí všechno vsadili na špatného koně, nemají teď odvahu přiznat si chybu, a tak sobě i nám umanutě lžou do očí. Jednou to všechno vyjde najevo. A do té doby? Do té doby to nějak musíme vydržet, minimálně my, normální lidi. Kdo chce žít fair trade, nechť si tak žije. Kdo chce elektromobilitu, nechť si ji za své pořizuje. Bez úlev a dotací. Ale nám ostatním nechť ji nevnucuje.

A jak to všechno fialové, žluté či modré období my normální přežijeme? Inu, podobně jako jsme přežili to rudé. Je třeba držet při sobě a vzájemně se podporovat. V rodině, v sousedství, v obecní pospolitosti. Nenechávat nikoho osamělého a zlepšovat rodinné i mezigenerační vazby. Aby nejen na drahotu a samotu, ale na všechny problémy nezůstal nikdo docela sám. Ano, je draho. Ale to nejdražší máme často ve své blízkosti.

■ ■ ■ ■ ■ (12 votes, average: 4,58 out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

